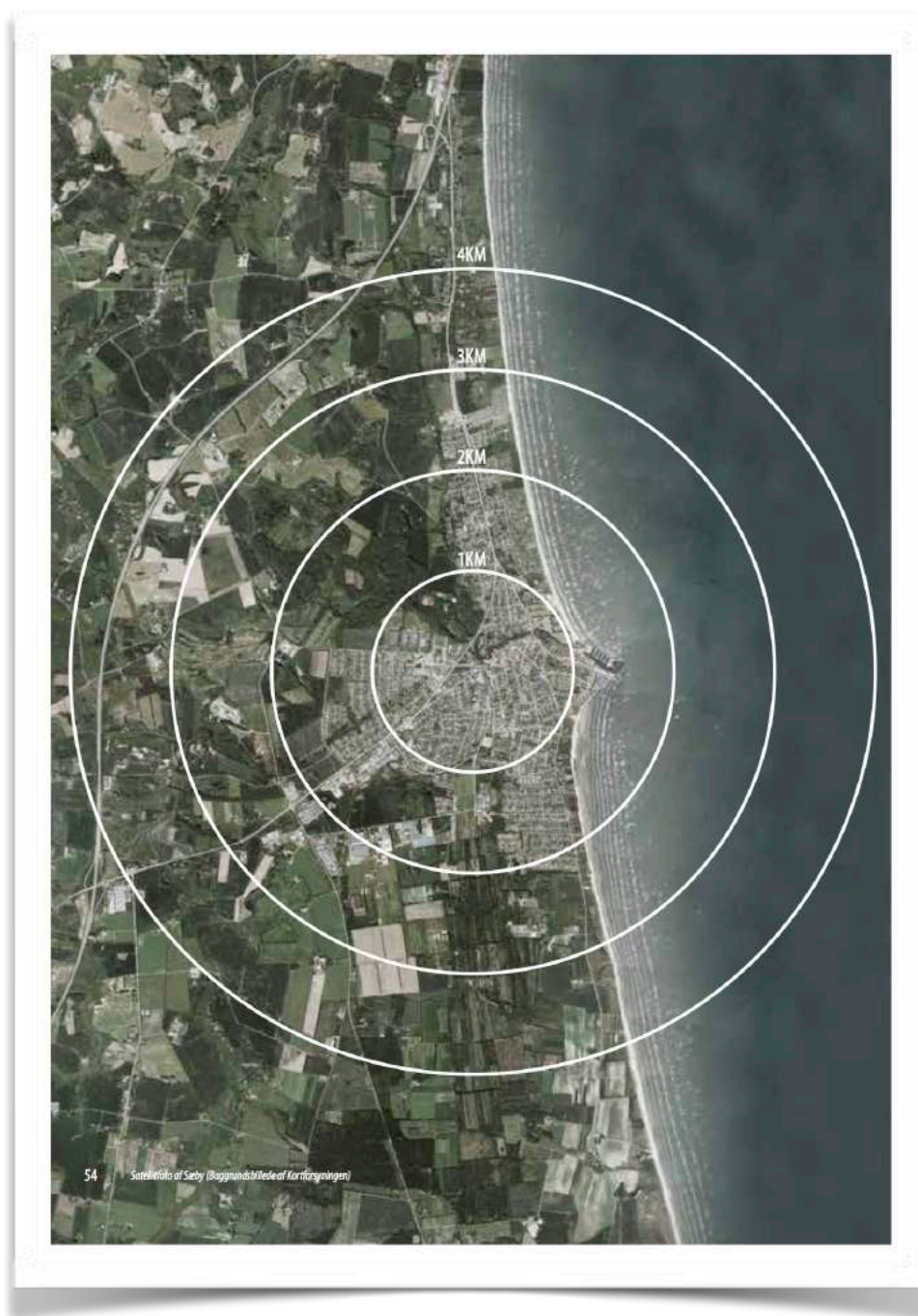

Strandpark Sæby Nordstrand udkast januar 2017

Mogens Blæhr

Indledning

Jeg har tidligere udarbejdet og udsendt "Blå Kyst udkast 111016 version 2". Dette udkast var udarbejdet i forlængelse af min deltagelse i Frederikshavn Kommunes konference i august 2016 om samme tema. Op til i dag har jeg kontaktet/orienteret forskellige mulige interessenter, både ift. hvad Frederikshavn Kommune efterfølgende har udlagt som "Strandpark Sæby Nordstrand", der dækker området langs Strandpromenaden fra Campingpladsen Hedebo Camping og til Sæby Havn, og indgået i et samarbejde med havnefoged Birger Isaksen mhp, at skabe sammenhængen med havnens udvikling.

Jeg er fortsat i dialog med havnefoged Birger Isaksen, der har fokus på udviklingen af Sæby Havn i dialog med interessenterne om samme. Som det fremgår af kommunens udsendte "Rapport Anbefalinger Ej blå til pynt" er ambitionen at sammentænke strand og havn:

Frederikshavn har i alt 105 km kystlinje. Heraf er 98,5 km strande. Strandene udgør væsentlige ressourcer omkring havnene, både natur-, bosætnings- og turismemæssigt. De skaber liv og naturoplevelser året rundt. Både på naturens egne præmisser - og med de faciliteter, kommunen tilbyder i form af parkering og toiletter, opholdsmuligheder og aktiviteter.

Mange steder ligger strande og lystbådehavne side om side – men uden at være forbundet eller tænkt sammen i forhold til aktiviteter og faciliteter. En større koordinering kan sikre bedre udnyttelse af de faciliteter, der allerede er på havnene. Det kan også være med til at fremtidssikre strandene, så de lever op til gæsternes forventninger til, hvad en attraktiv, tilgængelig og bynær strand bør indeholde. Desuden vil en koordinering medvirke til at sikre, at kysterne ikke unødigt bliver bebygget med faciliteter i særligt naturbeskyttede områder.

Birger Isaksen og undertegnede er inviteret med i den arbejdsgruppe, Sæby Erhvervsforening (Erhvervsforeningen, Handelsforeningen og Turistforeningen) har nedsat vedrørende "Masterplan Sæby" og jeg har deltaget i møde om samme den 17. januar og 1. februar 2017, hvor "Masterplan Sæby Forslag" var til debat.

Med udgangspunkt i "Blå Kyst udkast 111016 version 2" har jeg deltaget i et møde med ejeren af Fællesbygningen Sæby Søbad med en opfordring til ejeren om, at indgå i projekt "Strandpark Sæby Søbad" som skitseret i forannævnte udkast. Ejeren har ønsket at ændre fællesbygningen til helårsboliger, hvilket kræver ændring af nuværende lokalplan. Det lykkedes ikke at få en sådan aftale. Vi konstaterede begge, at der var modstridende forventninger til fællesbygningens fremtidige anvendelse, hvor undertegnede vægter nuværende anvendelse, hvor området *er udlagt til ferie- og fritidsområde* jvf. nedenstående. Den 18. januar 2017 er der iværksat en Foroffentlighedshøring: Høringsperiode 18. januar til 15. februar 2017:

Området er udlagt til ferie- og fritidsområde i Kommuneplan 2015 og er omfattet af lokalplan SAE. 4.24.0 for feriecenter. Anvendelse af fællesbygningen til boliger forudsætter, at der laves ny planlægning i form af tillæg til Kommuneplan 2015 og ny lokalplan.

Jeg har samtidig gjort mig bekendt med "På forkant 2030 - en Potentialeplan", hvor jeg i det følgende citerer fra Forord og Indledning:

Som en del af den nationale kampagne På Forkant har Frederikshavn Kommune besluttet sig for at komme på forkant med den udvikling, som sker mange steder både i Danmark og globalt.

Frederikshavn Kommune har stor opmærksomhed på at fastholde og tiltrække kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne i kommunen. En udfordring, der kræver en særlig og vedholdende

indsats på mange fronter, fordi kommunen netop i disse år oplever en nedgang i andelen af borgere i den arbejdsdygtige alder samt i befolkningstallet generelt.

Kommunen har dog samtidig en ambition om og en tro på, at det er muligt at påvirke udviklingen ved at gøre en særlig indsats for, at kommunen er attraktiv at bo i og flytte til, ikke mindst for de unge og yngre familier.

I den forbindelse spiller Sæby, Skagen og Frederikshavn en helt særlig rolle, da de tre byer har et uudnyttet potentiale, som kommunen ønsker at realisere.

“På Forkant 2030. En potentialeplan” fokuserer netop på udfordringer og potentialer i Sæby, Skagen og Frederikshavn. Potentialeplanen formulerer en vision og leveregler for de tre byer, som skal udgøre et nyt afsæt for byernes udvikling, så de også kan være attraktive at flytte til i fremtiden. Desuden indeholder potentialeplanen en række anbefalinger til at realisere vision og leveregler.

“På Forkant 2030. En potentialeplan” er en naturlig opfølgning på og konkretisering af Frederikshavn Kommunes udviklingsstrategi “Muligheder for Vækst, Muligheder for Mennesker”, som netop udpeger de tre byer som vækstlokomotiver i kommunens udvikling.

Realisering af potentialerne kræver handling og involvering af mange aktører. Virksomheder, uddannelsesinstitutioner, investorer, foreninger og borgere er alle vigtige parter, når byerne skal udvikles. Potentialeplanen skal derfor ses som en invitation til alle, der kan og vil bidrage til at realisere de muligheder, vi har.

Jeg har koncentreret min opmærksomhed på planens afsnit omhandlende Sæby.

A/B Strandparken, hvor jeg er formand for bestyrelsen, har afholdt et fremtidsseminar om ønsker og forventninger til foreningens fremtid, her under også om uudnyttede potentialer på og omkring vores matrikel. Vi ligger i området “Strandpark Sæby Nordstrand” og er daglige brugere af området. Andelshaverne er orienteret om projektet og har blandt meget andet også udtrykt ønsker og forventninger til projektet.

Sidst, men ikke mindst, har jeg ladet mig inspireret af “Amager Strandpark” samt “Køge Kyst”, idet begge projekter efter min opfattelse indeholder megen inspiration til de initiativer, vi står overfor her i Sæby.

Potentialer - udnyttede samt uudnyttede

STYRKER	SVAGHEDER
/ LILLE BY MED EN NOSTALGISK ATMOSFÆRE / NÆRHED TIL NATUR, KYST, HAVN OG FRITIDSLIV / SOMMERTURISME SKABER BYLIV OG GRUNDLAG FOR RESTAURATIONS- OG BUTIKSERHVERV / DESTINATIONEN HAR ET KONKURRENCEGYGTIGT PRISNIVEAU / KORT AFSTAND IMELLEM ATTRAKTIONERNE - STRANDEN, HAVNEN, BYEN OG NATUREN / CHARMERENDE HAVN MED NÆRHED TIL STRAND, Å, KULTURHISTORISK BYMILJØ OG HANDELSGADE / TRYK OG CYKELVENLIG BØRNEBY	/ FÅ ELLER INGEN TYDELIGE MØDESTEDER FOR BYENS BØRNEFAMILIER / INGEN ÅBNE MØDESTEDER OG MILJØER FOR BYENS UNGE / DET LOKALE FÆLLESSKAB OPLEVES MEGET LUKKET FOR TILFLYTTERE / RINGE UDNYTTELSE AF BYENS NÆRHED TIL STRAND, KYST, Å OG HAVN / BYEN ER MEGET STILLE OG MED KUN FÅ AKTIVITETER FOR UNGE OG BØRNEFAMILIER ISÆR I VINTERHALVÅRET
MULIGHEDER	UDFORDRINGER
/ STRATEGISK UDNYTTELSE AF BYENS 'LANDSBY SKALA' OG MULIGHEDEN FOR DET STÆRKE LOKALE FÆLLESSKAB / STRATEGISK UDNYTTELSE AF BYENS NÆRHED TIL KYST, Å OG SKOV / TILTRÆKNING AF NYE BORGERE PGA. LAVERE BOLIGPRISER SAMT MINDRE TRÆNGSEL END DE STØRE BYER	/ INTERESSEKONFLIKT MELLEM BEVARING OG UDVIKLING AF BYENS UNIKKE KULTURMILJØER OG POTENTIALER / BEGRÆNSET LOKAL ERKENDELSE AF, AT STØRRE BYER ER EN STOR KONKURRENTE, OG AT DER ER BEHOV FOR AKTIVE TILTAG I BYEN FOR AT FASTHOLDE BEFOLKNINGSTALLET / LILLE ØKONOMISK RÅDERUM HVAD ANGÅR FREMTIDIGE OFFENTLIGT FINANSIEREDE UDVIKLINGSPROJEKTER

Sæby opleves som en dejlig og tryk by for børnefamilier. Her i byen kan man cykle rundt til alt.

Den korte afstand, nærheden til skov, strand og hav værdsættes. Samtidig er der et ønske om, at disse steder udnyttes endnu mere.

Havnen betyder meget for børnefamilien, der er en god stemning om sommeren og flere mennesker opholder sig her, i forhold til inde i byen.

Men mulighederne for udfordrende og sjov leg er begrænsede i Sæby. Børnefamilierne kører snarere ud af byen end ind, hvis man vil på en god legeplads.

Børnefamilierne vil gerne mere udvikling og nytænkning. Nogle efterspørger nye typer af fritidsaktiviteter, som fx udnytter vandet og tilbyder noget for dem, som ikke er til de mere traditionelle sportsgrene, som byen nu giver mulighed for.

De unge: De steder, der genererer liv og stemning, er vigtigst for dem, som fx havnen eller stranden. Der er ikke et decideret sted på hverken havnen, stranden eller byen, som de unge udpeger som 'deres' eller det foretrukne mødested. Dog giver alle udtryk for, at de sætter stor pris på det liv, som er på havnen i sommermånederne. Man kender hinanden på tværs, løber, går ture, fiske eller slikke sol ved stranden.

Anbefalinger:

Udnyt havet, åen og nærheden til strand. Byens store geografiske potentiale bør i højere grad gøres tilgængeligt for beboere og besøgende og udvikles både fysisk og mentalt.

Skab unikke og forskelligartede faciliteter på havnen (og nordstranden fra åen og ud til og med Sæby Søbad¹), som giver muligheder for, at såvel byens borgere som besøgende kan dyrke friluftaktiviteter og udforske naturen i vandet.

Etabler en vinterbad sauna, så det bliver muligt for borgere og besøgende at bruge havnen og vandet også i vinterhalvåret.

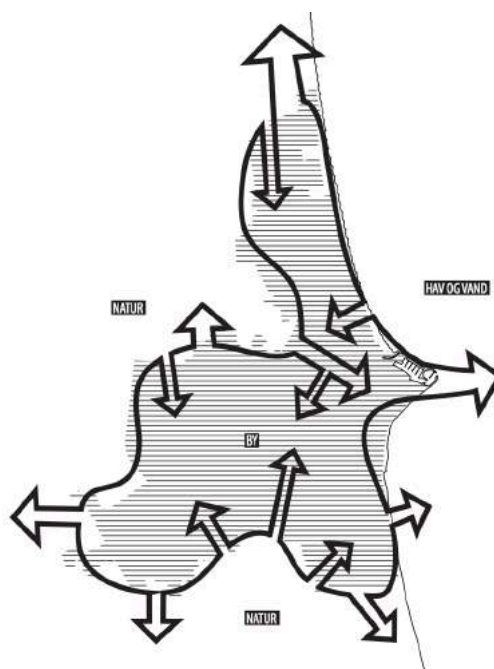
Etabler en badebro med mulighed for udspring, kajakudsætning og lystfiskeri nær havn og strand.

Forening af by og natur i fremtiden.

Visionen er, at by og natur i fremtiden smelter sammen – og at naturen gøres tilgængelig til glæde for både borgere og turister. Der skal være flere gode anledninger til leg, bevægelse og unikke oplevelser i Sæbys natur.

I Sæby skal man som borger få unikke muligheder for at bo med naturen, dens kvaliteter og muligheder helt tæt på. Og der skal skabes nye, innovative muligheder som muliggør, at naturen bliver en synlig og markant del af Sæbys bykultur – som både borgere og turister kan nyde godt af.

Således skal både strand, å, skov og marker være en meget tydeligere kvalitet i byens rum og på de private matrikler.²

¹ Denne afgrænsning er stillet i forslag af havnefoged Birger Isaksen og undertegnede ved udarbejdelsen af planer for "Ej BLÅT til pynt"

² Uddrag fra "På forkant 2030 - En Potentialeplan"

Strandpark Sæby Nordstrand

I anbefalingerne i “Ej BLÅT til pynt” er formålet med de bynære strandparker formuleret således:

Intentionen med at udpege strandparker er at skabe ændrede planlægningsmæssige forudsætninger for, hvilke infrastrukturer, faciliteter og aktiviteter, der tillades i disse områder. Samtidig betoner strandparken som begreb, den parkmæssige drift, som disse strande underlægges, for at sikre en bæredygtig udnyttelse af naturen i disse områder nær bymæssig bebyggelse.

Og videre:

For at kunne skabe en større kapacitet i strandparken, er det ønskeligt at etablere tilstrækkelige parkeringsforhold i strandens bagland. Dernæst er det væsentligt, at der etableres tilgængelighed fra P-pladsen og ned på selve forstranden. Tilgængelighed skal både sikre adgang for handicappede og bevægelseshæmmede, men også for de mange ældre og børnefamilier, der ønsker at bevæge sig på etablerede og befæstede stier ned til selve stranden. På samme måde som man gør i konventionelle grønne parker. Facilitetsmæssigt er det ambitionen at øge komforten på stranden, i form af bedre toilet- og omklædningsfaciliteter, skygge- og læmuligheder samt muligheden for at etablere bade faciliteter (badebro, sauna badeplatforme etc.) i tilknytning til stranden.

SÆBY NORDSTRAND er det man tilnærmelsesvis kan betegne som en fuldt udbygget strandpark. Der er god infrastruktur i form af strandpromenade fra centrum af byen - og ud langs kysten, hvor et grønt bagland (Paradisjorden), beachvolleybaner, toiletter, ishus og cafe tilsammen udgør et godt potentiale for både opdatering og udbygning af strandparkens faciliteter og aktiviteter.

Afsluttende sammenfattes med følgende anbefalinger:

Ved udvikling af lystbådehavne skal de omkringliggende kyster/strande tænkes ind som en naturlig del af serviceområdet, dvs. at faciliteterne også skal kunne benyttes af gæster på kyst- og badestrandene

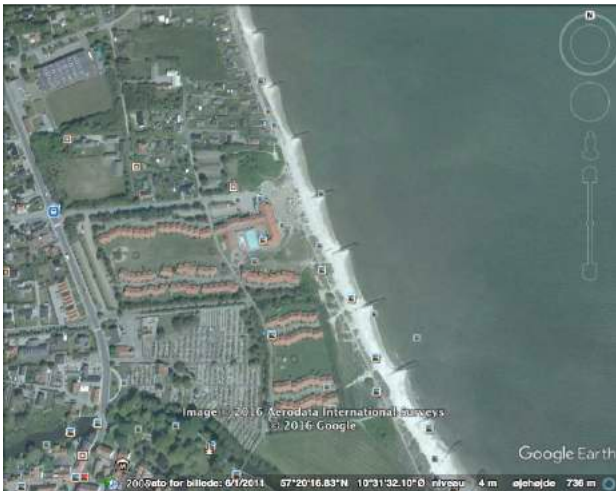
Fortsat fokus på udvikling af strandparker, med fokus på at skabe øget tilgængelighed, bedre komfort og nye muligheder for aktiviteter på strandene.

I “Blå Kyst udkast 111016 version 2” har vi taget udgangspunkt i, at:

De traditionelle brugere af lystbådehavnene bliver ældre og færre, og der dukker nye brugergrupper op, som efterspørger nye tilbud. Havsvømning, vinterbadning, vandscooter og surfing er bare nogle af de vandaktiviteter, der er i fremgang.

Også gæsterne efterspørger nye tilbud. De vil gerne have bedre adgang til naturoplevelser langs kysten - og hjælp til at finde dem. De vil også gerne have mulighed for at købe et lækkert måltid mad efter en lang dag på stranden - eller bruge naturen aktivt i form af havkajak, cykling eller lystfiskeri.

Med fokus på Feriecenter Sæby Søbad henvises der til, at Sæby Søbad og Dansk Folkeferie historisk var centrum for fritid og fornøjelser for beboere i Sæby og omegn samt tilrejsende turister. Ikke for at genoplive “gamle dage”, men for at erindre om, at der på dette sted oprindeligt har været “masser af liv og glade dage”.

Der kan således være mange gode grunde til at sætte særlig fokus på dette sted, når opgaven aktuelt er at se på “nye brugergrupper og gæster, som efterspørger nye tilbud og bedre adgang til naturoplevelser”.

Strandpromenaden er fra første færd blevet en succes med gående og cyklende trafik mellem campingpladserne, de nye boliger samme sted og havnen. Og som motionssti for gående og løbende samt som en del af “Kløverstier”. Der er etableret “svømmebøjer” ud for kysten mellem åen og “Sæby Søbad”. Og kystfiskeriet mellem høfderne er genoptaget.

Åbenbart er Sæby Søbad i sin nuværende form ikke tilstrækkeligt tiltrækkende til, at det er muligt at drive en rentabel virksomhed?

Hvad kunne få “trafikken på Strandpromenaden” til at stoppe op og slå sig ned? Hvad kunne få lokale i området, i omegnen samt turister bredt set til at søge ned til dette sted?

En udbygning af dette aktivitetsområde, der kunne tiltrække “nye brugergruppe og nye tilbud” kunne være anlæggelsen af en badebro som vigtigt samlingssted og udgangspunkt for nogle af de nye aktiviteter.

I det følgende eksempler hentet fra “Ej BLÅT til pynt”:

Forpladsen til Fællesbygningen kunne danne base for gæster til Fællesbygningen og Ishuset. Sidstnævnte har de seneste somre forsøgt på meget begrænset plads at skabe udeservering.

En badebro ud for forlængelsen af Strandvejen kunne danne basis for forskellige aktiviteter og være et naturligt samlingspunkt både visuelt og praktisk. F.eks. som nordlig afgrænsning af Havbadet. Andre eksempler end Hvidbjerg kan ses på Amager Strandpark, hvor der er "indbygget" endnu flere funktioner. Vinterbaderne har stillet forslag om anlæggelse af en badebro.

Kystfiskerne har stillet forslag om "brobelægning" på nogle af allerede eksisterende høfder.

I Løkken har man haft succes med nye aktiviteter, der især tiltrækker den yngre generation, men som også tiltrækker andre som tilskuere, aktiviteter der allerede nu med mellemrum er udøvet fra Nordstranden her i Sæby (surfing, kajak, m.m.).

Formidling af maritime temaer, både historisk og aktuelt, er flere steder forsøgt med succes.

Denne opgave kunne eventuelt huses i Fællesbygningen og supplerende tilbydes skolerne og naturvejlederne - eventuelt under overskriften "Havneuniversitetet".

Tanken bag havneuniversitetet er, at skabe et rum med mulighed for undervisning og formidling af emner omkring havn og kyst. Der kan i forbindelse med havneuniversitet etableres mindre

udstillinger, der formidler havnens og kystens historie, dyre- og planteliv, samt havet omkring med skibsfart, skibsvrag, fiskeri mv.

Det er dog primært tanken, at Havneuniversitetet skal bruges aktivt af flere forskellige aktører, f.eks. Nordjyllands Kystmuseum, der kan holde foredrag, undervise eller have aktiviteter om kystkultur, fiskeri, søfart og marinarkæologi. Men også kommunens naturvejleder, der kan holde foredrag eller undervise om kystens natur. Og kommunens skoler og institutioner³.

Arrangementerne kan være rettet både mod turister i sommersæsonen og mod skoleklasser som et tilbud til en alternativ undervisning uden for skolens vanterammer i hele skoleåret. Der kan også være mulighed for, at skoler på egen hånd låner og bruger Havneuniversitetet til en temadag ved stranden eller blot flytter timerne i enkelte fag ud af huset og benytter Havneuniversitetets faciliteter.

Havneuniversitetet skal derfor indrettes fleksibelt med faciliteter, der understøtter den alsidige brug, således der er adgang til internet, projektor og lærred. Borde og stole, skabe. Mikroskoper og fiskenet, spande, kikkerter og lign. Måske endda et klassesæt af snorkler og svømmefødder.

Med Havneuniversitetet flyttes undervisningen eller aktiviteten ud – helt ud på kysten, der inddrages direkte i formidlingen.⁴

Et fremragende eksempel på ovennævnte er etableret i Oslofjorden: Norsk Maritimt Museum http://www.marmuseum.no/no/besok_oss/.

En succes er caféen (kunne eventuelt etableres som socialøkonomisk virksomhed):

I samme bygning er der skabt plads til konference- og selskabslokaler til leje.

Nævnte og mange flere aktiviteter er for de flestes vedkommende åbne hele året.

Kast et blik på hjemmesiden.

³ Potentialeplanen: Naturen og kysten bliver en markant del af børnenes hverdag – og en tiltrækningskraft for nye tilflyttere.

⁴ Udarbejdet af Jens Thidemann Kystmuseet.

Dansk Kyst- og Naturturisme var repræsenteret på "Ej BLÅT til pynt" den 18. august 2016 og inviteret til møde med Arbejdsgruppen vedr. Masterplan Sæby januar 2017. Fra samme er hentet ovenstående illustration.

Set ift. herværende oplæg er intentionen, at bygge ovenpå/udvide Sæbys store uudnyttede potentiale (også benævnt det hemmelige Sæby), når det handler om "Den klassiske kystferie".

Undervejs har jeg forsøgt at have øje for det større perspektiv omkring Strandpark Sæby Nordstrand. Ift. havnen er der allerede en arbejdsgruppe, der arbejder med udviklingsinitiativer. Vi er i dialog mhp. at koordinere initiativerne i overensstemmelse med både "Ej BLÅT til lyst" og "Masterplan Sæby".

Et andet vigtigt perspektiv er sammenhængen imellem havn, kyst og det øvrige Sæby. Dette emne er udførligt behandlet i "Masterplan Sæby Forslag".

Kløverstjerne binder på god vis havn, kyst og området mod vest sammen, bl.a. ved at gå igennem seværdigheder som Nordstrand ud til Sulbækken, Nelles Have, Jernkilden, Skovlyst, Gedeberget, Sæbygård Skov, Sæbygård Slot og Gybels Plantage samt den gamle del af byen øst for Omfartsvejen ned til kirken og havnen.

Langs Havnepromenaden går stien forbi to grønne områder, der indeholder muligheder for at bygge ovenpå "Den klassiske kystferie". Forslag der er fremkommet undervejs i processen.

Område A bliver aktuelt brugt af omkringboende samt gæster til forskellige aktiviteter så som boldspil, legeplads (gynge og vippe) og sandkasse med legesager. Der er potentialer til meget mere. Inspireret af Skolemarken Skagen kunne området udvikles til aktivitetsområde for alle aldersgrupper.

Område B indeholder aktuelt et lille toilet. Dette kunne erstattes af en velfærdsbygning, hvor der udover toilet- og bedefaciliteter kunne etableres omklædning for vinterbadere samt "udekøkken" for kystfiskerne. Eventuelt udformet med udsigtsterrasse.

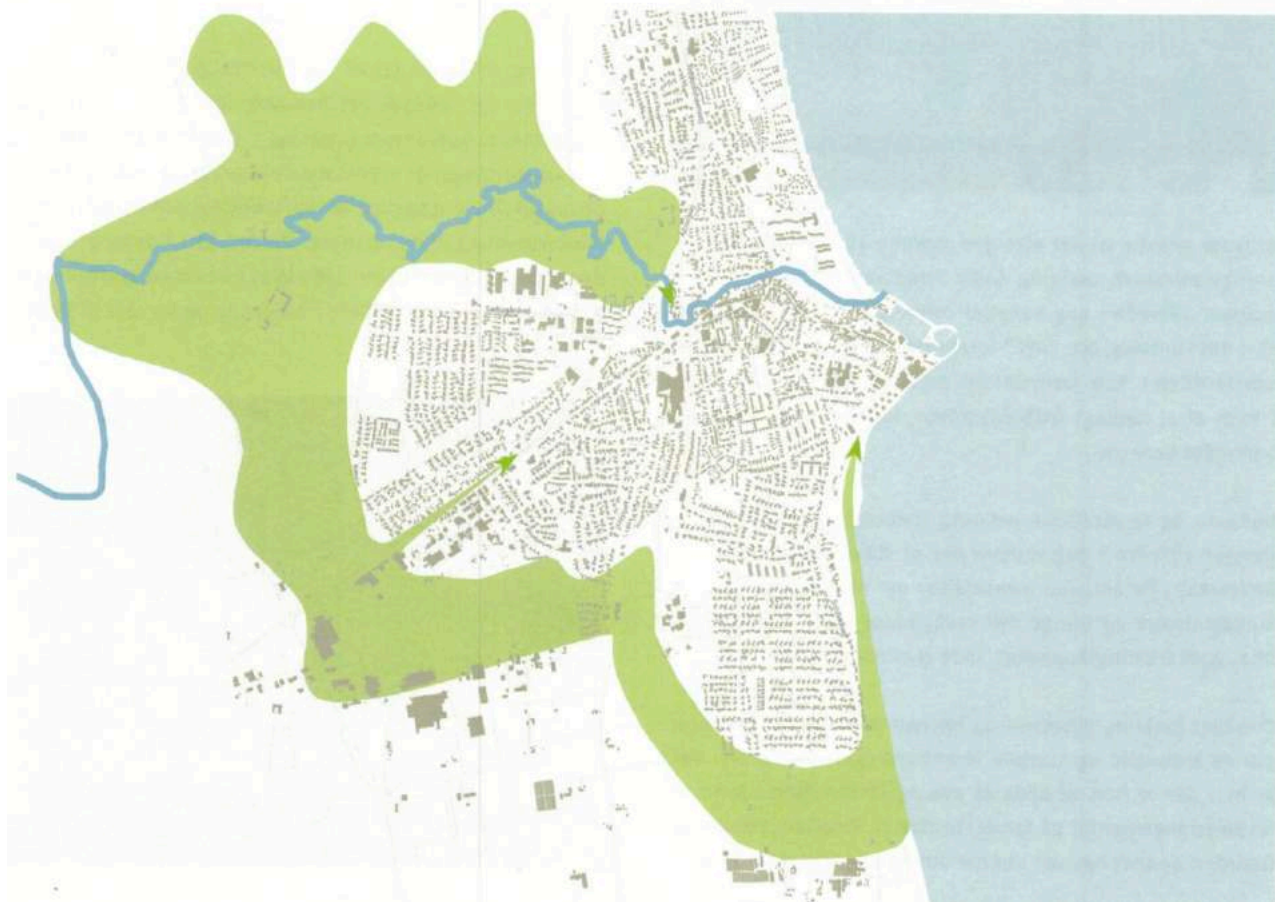
Og på samme område redskaber til løberne m.fl. i stil med samme ved Sæby Sundhedshus (se nedenfor).

Eksemplerne er hentet fra Odsherred (fra oplæg på konferencen den 18. august 2016) samt Amager Strandpark og Hobro ud mod Mariager Fjord (egne fotos).
<https://realdania.dk/samlet-projektliste/maritimt-kulturcenter-mariager-fjord>

Kyst, skov og å udgør en smuk ramme om Sæby. Rammen er et værdifuldt kendetegn for byen og en betydningsfuld del af identiteten hos sæbynitterne. Kysten og naturen omkring Sæby skal imidlertid blive en endnu mere synlig og markant del af byen, ligesom brugen af områderne skal bidrage til at skabe en endnu stærkere og fornyet identitet i byen.

En øget indsats for at bruge naturkvaliteterne omkring Sæby stemmer godt overens med en tendens i befolkningen til at dyrke aktiv ferie og oplevelser i naturen. Samtidig ønsker flere at anvende fritiden på mange forskellige former for fysiske aktiviteter, og mange efterspørger i stigende grad mere individorienterede sportsgrene. Aktiviteter som havsvømning, vinterbadning, vandring og cykling på mountainbike er mange steder i fremgang.

Potentialeplan 2030

Mogens Blæhr den 2. februar 2017